

Hyrje

Divizioni i Statistikave të Tregëtisë së Jashtme filloi me publikimin për Importin e Kosovës për vitin 2001.

Publikimi për tregtinë e Jashtme është i bazuar në të dhënat e Shërbimit Doganor të Kosovës dhe Korporatës Energjetike të Kosovës për energji elektrike.

Të dhënat e para preliminare për Exportin janë për vitin 2000 dhe 2001.

Të gjitha këto publikime kanë qenë preliminare dhe për aresye të përmiresimit të vazhdueshëm të kualitetit, të dhënat në këtë publikim ndryshojnë nga të dhënat preliminare të publikuara më parë.

Ky publikim përmban 8 tabela për Tregtinë e Jashtme të Kosovës për Vitin 2004 me disa krahasime ndaj vitit 2003. Këto tabela kanë të bëjnë me importin dhe eksportin sipas qarkullimit të mallrave, seksioneve, artikujve, vendeve si dhe sipas pikave kufitare. Tabela 4 dhe 5 nuk gjendet në www.Sok-kosovo.org (eksporti dhe importi sipas artikujve.

Importet janë paraqitë sipas vendit të origjinës.

Publikimet e ardhshme sigurisht se do të sjellin të dhëna të reja dhe kualitet më të mirë.

Për përgatitjen e këtij publikimi kanë kontribuar :

Divizioni i statistikave të tregëtisë së jashtme në ESK_ës
Ismajl Sahiti, Raif Gashi dhe **Drejtori i Departamentit të Statistikave Ekonomike** – Ilir T. Berisha

Tel. 038 235 111, 038 235 863, 038 235 407

E-mail: economic@sok-kosovo.org

[www. Sok-kosovo.org](http://www.Sok-kosovo.org)

Kryeshefi Ekzekutiv i ESK
Hysni Thaqi

Metodologjia dhe definicionet

Fusha e mbulimit

Statistikat e tregtisë së jashtme regjistrojnë të gjitha mallrat të cilat shtojnë ose pakësojnë burimet materiale të një vendi nepermjet hyrjeve (importeve) ose daljeve(eksporteve)nga teritori ekonomik i tij.Mallrat që thjeshtë janë transportuar përmes një vendi (mallrat tranzit) ose ato me qendrim të përkohshëm (përveç mallrave për përpunim pasiv ose aktiv)nuk shtojnë apo pakësojnë gjendjen e burimeve të një vendi dhe nuk përfshihen në statistikat e tregtisë së jashtme.

Në shumicën e rasteve teritori ekonomik i një vendi përputhet me teritorin doganor të tij, i cili është teritori ku ligji doganor i një vendi zbatohet tërësisht .

Koha e regjistrimit

Mallrat përfshihen në kohën kur ato hyjnë apo lënë teritorin ekonomik të një vendi.

Teritori statistikor

Në statistikat e tregtisë së jashtme, objektivi është të regjistroj mallrat që hyjnë dhe lënë teritorin ekonomik të një vendi.Teritori statistikor mund të përputhet me teritorin ekonomik të një vendi ose me disa pjesë të tij. Nga kjo rrjedh se kur teritori statistikor i një vendi nuk përputhet me teritorin ekonomik, gjegjësisht doganor, statistikat e tregtisë së jashtme të mallrave nuk sigurojnë një regjistrim tërësor të mallrave .

Sistemet e tregtisë

Sistemet tregtare që përdoren nga statistikat e tregtisë së jashtme janë:

Sistemi tregtar i përgjithshëm i cili përdoret kur teritori statistikor i një vendi përputhet me teritorin ekonomik, gjegjësisht doganor të tij dhe sistemi tregtar i veçantë i cili përdoret kur teritori statistikor përfshinë vetem një pjesë të veçantë të teritorit ekonomik ,gjegjësisht doganor.

Klasifikimet e mallrave

Natyra komplekse e doganave dhe e nevojave statistikore bënë të domosdoshëm egzistencën e një klasifikimi mallrash disi të detajuar. Përshkrimi i harmonizuar i mallrave dhe sistemi i kodimit (Sistemi i Harmonizuar oseHS) apo versione të zgjeruara bazuar në HS , siç është Nomenklatura e Kombinuar bazohet në natyrën e mallrave.

Sistemi i Harmonizuar (HS 97) përmban 5113 nënkrerë dhe 1241 krerë, të grupuara në 97 kapituj dhe 21 seksione.

Rrjedhat e eksportit dhe importit në vendin tonë gjatë vitit 2004

Edhe në vitin 2004 kishëm shumë import e pak eksport që do të thotë se kemi bilanc negativ tregtar, vlera e gjithëmbarshme e importit është 1063.3 milion € kurse eksporti është 56.6 milion € që do të thotë që eksporti mbulon importin vetëm me 5.32%.

Në këtë publikim janë dhënë më gjërësishtë shumë sqarime në detale për atë se çka e sa importon vendi ynë nga bota e çka eksporton në tregun e jashtëm. Duke krasuar të dhënat e vitit 2004 me vitin 2003 për disa nga shtetet dhe grup mallrat më kryesore nuk kemi ndryshime të mëdha.

Eksporti në Gjermani, Itali, Shqipëri, Maqedoni, Serbi e Malë të Zi dhe Kroaci ka rënje të vogël në vitin 2004 ndaj 2003.

Importi nga Franca, Gjermania, Italia, Shqipëria, Zvicra, ka pak ngritje, kurse nga Austria, Belgjika, Britania e madhe, Holanda, Italia, Bullgaria pa ndryshime, ndërsa ka shumë pak rënje nga Greqia, Hungaria, Sllovenia, Maqedonia, Serbia e Mali i zi, Turqia, Bosna dhe Hercegovina si dhe nga Kroacia.

T-1 QARKULLIMI I MALLRAVE NË TREGTINË E JASHTME

(në 000 €)

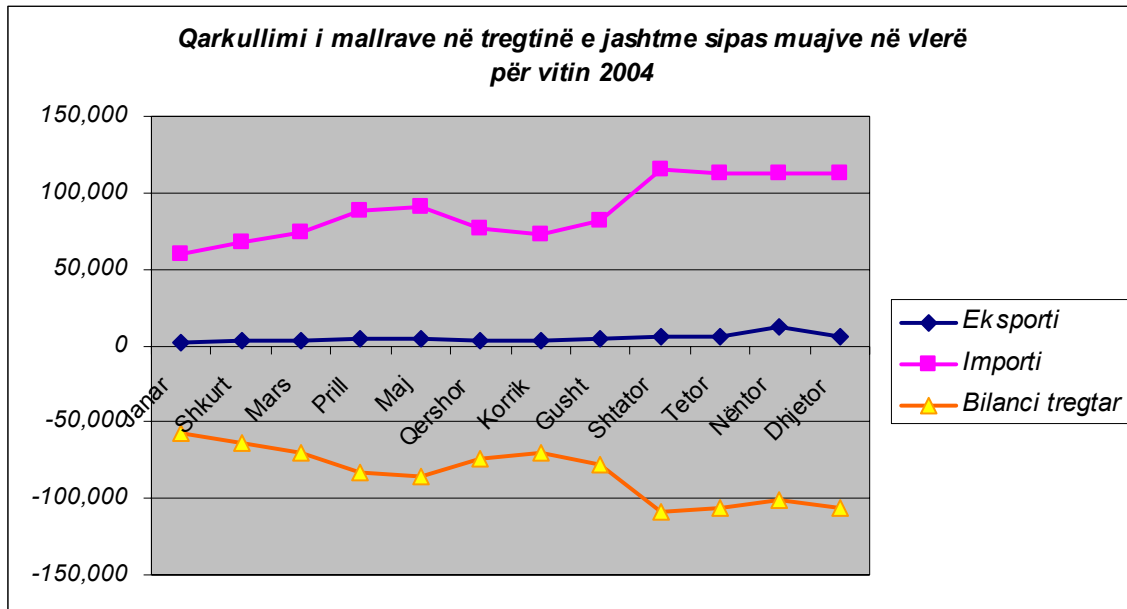
Vitet	Muajt	Eksporti	Importi	Bilanci tregtar	Përqindja e mbulimit
2001		10,559	684,500	-673,941	1.54
2002		27,599	854,758	-827,159	3.23
2003		35,621	973,265	-937,644	3.66
2004		56,567	1,063,347	-1,006,780	5.32
2003	TM1	6,235	177,043	-170,808	3.52
	TM2	9,141	265,760	-256,619	3.44
	TM3	8,747	291,241	-282,494	3.00
	TM4	11,498	239,221	-227,723	4.81
2004	TM1	9,150	200,930	-191,780	4.55
	TM2	12,093	255,232	-243,139	4.74
	TM3	12,572	270,177	-257,605	4.65
	TM4	22,752	337,008	-314,256	6.75
2004	Janar	2,543	59,974	-57,431	4.24
	Shkurt	3,078	66,964	-63,886	4.60
	Mars	3,529	73,992	-70,463	4.77
	Prill	4,364	87,873	-83,509	4.97
	Maj	4,289	90,527	-86,238	4.74
	Qershor	3,440	76,832	-73,392	4.48
	Korrik	3,105	73,355	-70,250	4.23
	Gusht	4,128	82,166	-78,038	5.02
	Shtator	5,339	114,656	-109,317	4.66
	Tetor	5,446	112,245	-106,799	4.85
	Nëntor	11,672	112,514	-100,842	10.37
	Dhjetor	5,634	112,249	-106,615	5.02
Gjithsej		56,567	1,063,347	-1,006,780	5.32

Të dhënat nga tabela tregojnë për një deficit tregtar për vitin 2004 prej 1006.8 million € krahasuar me deficitin prej 937.6 milion € për vitin 2003.

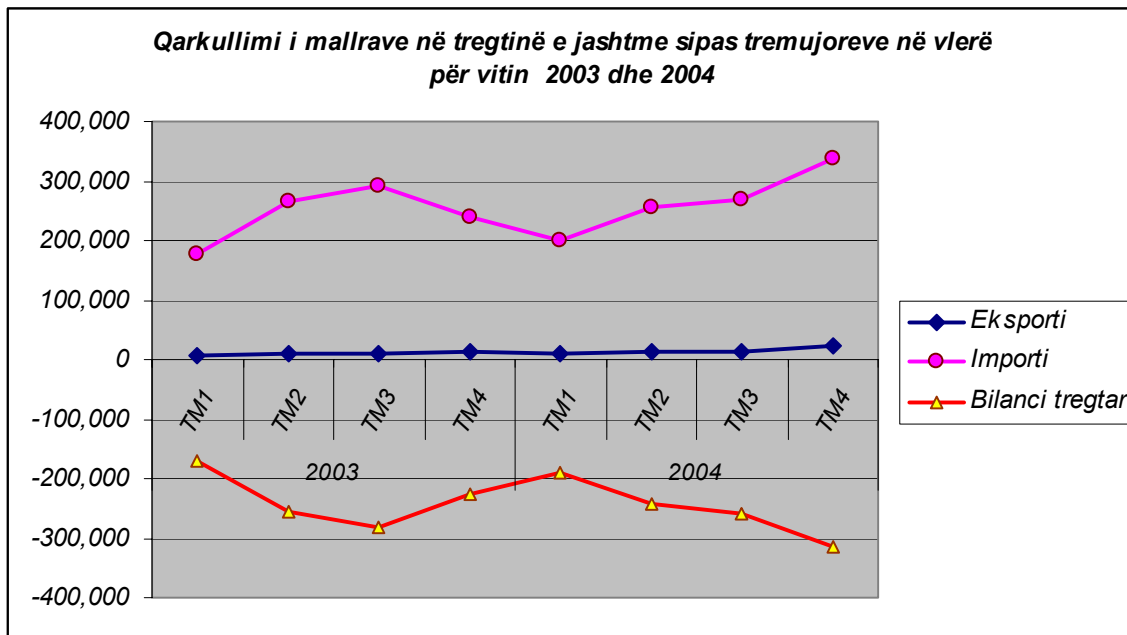
Eksporti në vitin 2004 në vlerë ishte 56.6 milion € ndërsa importi ishte 1063.3 million € Është një rritje prej 59% për eksportin dhe një rritje 9.25% për importin krahasuar me vitin 2003.

Në faqen 7 është paraqitur qarkullimi i mallrave në vlerë në mënyrë grafike sipas muajve për vitin 2004(Grafikoni nr. 1) si dhe tremujorve për vitin 2003 dhe 2004(Grafikoni nr. 2)

Grafikoni nr. 1

Grafikoni nr. 2.

T-2 EKSPORTI SIPAS SEKSIONEVE PËR VITIN 2004

Kodi	Seksionet sipas Sistemit të Harmonizuar(HS)	TM1	TM2	TM3	TM4	(në 000 €)	
						Gjithsej	
						Vlera	%
1	Kafshë të gjalla, produkte me origjinë kafshe	0	7	0	27	34	0.1
2	Produkte vegjetale	168	286	997	1118	2569	4.5
3	Yndyrëra	0	4	1	16	21	0.0
4	Ushqime të përg. pije, pije alkoholike dhe duhan	1201	697	875	1063	3836	6.8
5	Produkte minerale	149	212	173	1904	2438	4.3
6	Produkte të industrisë kimike	154	199	337	331	1021	1.8
7	Plastikë,gomë dhe artikuj prej tyre	608	804	948	1315	3675	6.5
8	Lëkurë dhe artikuj prej tyre	1582	2353	888	1044	5867	10.4
9	Druri dhe artikuj druri	49	150	30	205	434	0.8
10	Letër dhe artikuj prej letëre	95	61	46	166	368	0.7
11	Tekstil dhe artikuj tekstili	254	206	482	429	1371	2.4
12	Veshëmbathje të këmbëve	5	22	50	41	118	0.2
13	Artikuj prej guri, allçie, prod. qeramike dhe qelqi	247	400	573	599	1819	3.2
14	Perla, gurë të çmuar, metale të çmuara etj.	21	45	39	44	149	0.3
15	Metale bazë dhe artikuj prej tyre	3649	5841	4413	5820	19723	34.9
16	Makineri, paisje mekanike dhe elektrike	430	248	1432	7054	9164	16.2
17	Mjetet e transportit	249	332	484	915	1980	3.5
18	Instr.optike,mjeksore,fotog.,muzikore etj.	149	14	700	278	1141	2.0
19	Armët dhe municionet	0	0	1	1	2	0.0
20	Artikuj të ndryshëm të prodhura	137	176	103	283	699	1.2
21	Veprat e artit	3	36	0	99	138	0.2
Gjithsej		9150	12093	12572	22752	56567	100.0

Sipas të dhënave nga tabela 34.9% të eksportit e përbëjnë metalet bazë dhe produktet prej tyre pas metaleve me përqindje me të madhe vjen eksporti i makinerisë,pajisjeve mekanike e elektrike 16.2% ,eksporti i lëkurës dhe artikujve prej tyre 10.4%,eksporti i ushqimeve të përgatitura, pijeve freskuese,pijeve alkoolike dhe duhani 6.8%,eksporti i plastikës gomës dhe artikujve prej tyre 6.5%,eksporti i produkteve vegjetale 4.5%,eksporti i produkteve minerale 4.3%,eksporti mjeteve të transportit 3.5%,eksporti i artikujve prej guri,allçie dhe produkteve të qeramikës e qelqit 3.2% etj. Të dhënat janë të paraqitura sipas grup produkteve në përqindje në mënyrë grafike.(në faqen 10. Grafikoni nr. 1)

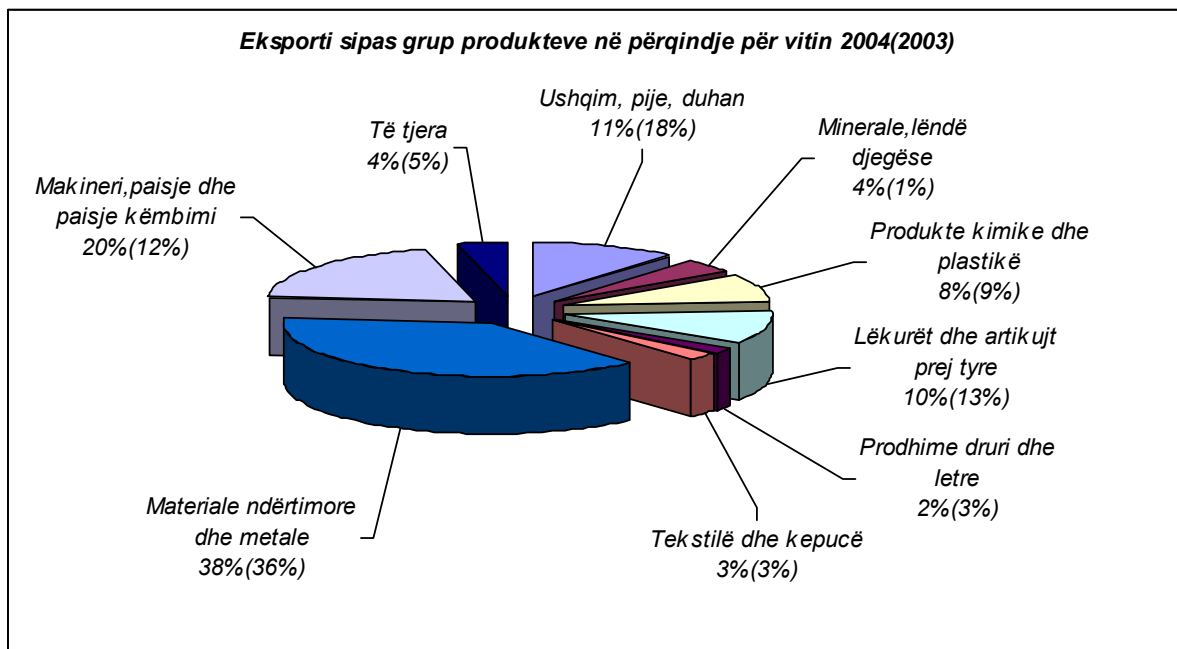
T-3 IMPORTI SIPAS SEKSIONEVE PËR VITIN 2004

Kodi	Seksionet sipas Sistemit të Harmonizuar(HS)	TM1	TM2	TM3	TM4	(në 000 €)	
						Gjithsej	
						Vlera	%
1	Kafshë të gjalla, produkte me origjinë kafshe	10852	10227	14466	16872	52417	4.93
2	Produkte vegjetale	17267	20640	13615	16625	68147	6.41
3	Yndyrëra	1456	1812	1870	2117	7255	0.68
4	Ushqime të përg. pije, pije alkoholike dhe duhan	34841	40613	41508	48444	165406	15.56
5	Produkte minerale	35793	36775	45281	55223	173072	16.28
6	Produkte të industrisë kimike	17517	19960	24201	36288	97966	9.21
7	Plastikë,gomë dhe artikuj prej tyre	6154	9369	12391	14586	42500	4.00
8	Lëkurë dhe artikuj prej tyre	113	166	137	595	1011	0.10
9	Druri dhe artikuj druri	3515	7981	9799	8626	29921	2.81
10	Letër dhe artikuj prej letëre	7576	14892	5060	5887	33415	3.14
11	Tekstil dhe artikuj tekstili	5107	6483	3833	15731	31154	2.93
12	Veshëmbathje të këmbëve	2486	1768	1858	4238	10350	0.97
13	Artikuj prej guri, allçie, prod. qeramike dhe qelqi	6935	16770	17434	13809	54948	5.17
14	Perla, gurë të çmuar, metale të çmuara etj.	79	69	39	95	282	0.03
15	Metale bazë dhe artikuj prej tyre	11006	19914	22245	24290	77455	7.28
16	Makineri, paisje mekanike dhe elektrike	20273	24523	31147	40822	116765	10.98
17	Mjetet e transportit	8053	8870	17056	16239	50218	4.72
18	Instrumente optike, mjeksore, fotografike, muzikore etj.	2473	3322	2088	7171	15054	1.42
19	Armët dhe municionet	8	32	188	231	459	0.04
20	Artikuj të ndryshëm të prodhura	9426	11016	5960	8962	35364	3.33
21	Veprat e artit	0	30	1	157	188	0.02
Gjithsej		200930	255232	270177	337008	1063347	100.00

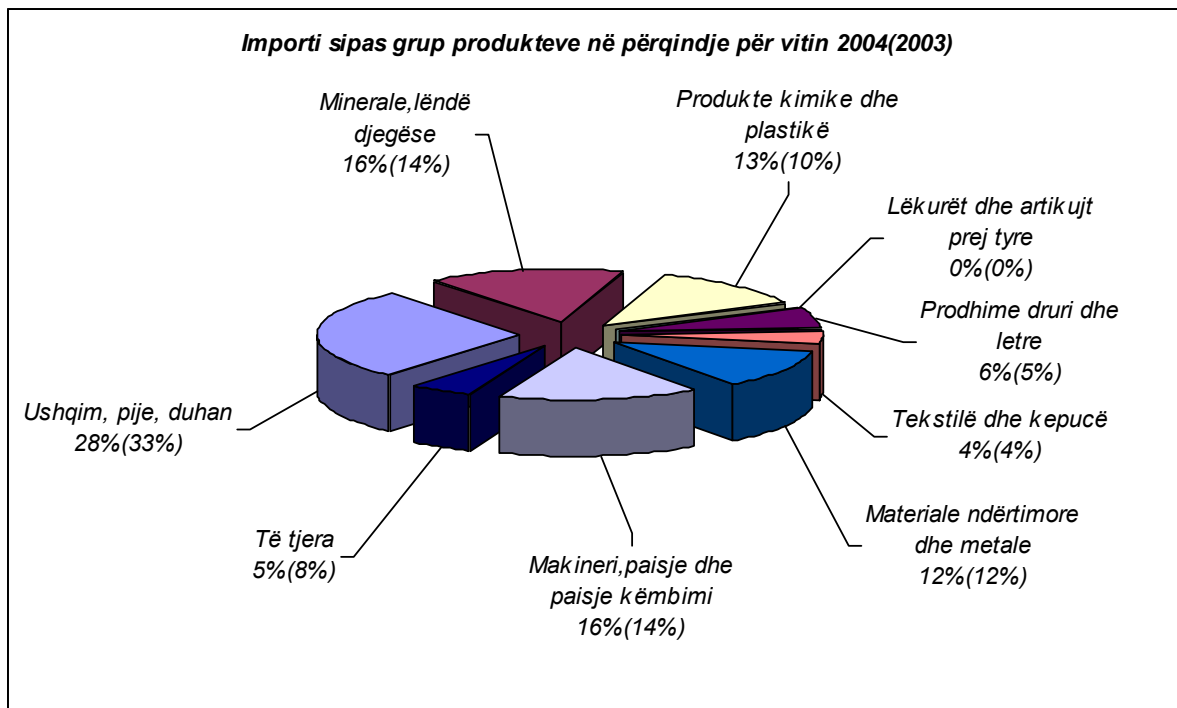
Sipas të dhënave nga tabela, përqindjen më të madhe të importit të tërësishëm e kanë produktet minerale 16.28%,ushqimet e përgatitura,pijet freskuese,pijet alkoolike dhe duani 15.56%, makinerit,paisjet mekanike dhe elektrike 10.98%,produktet e industries kimike 9.21%,produktet vegjetale 6.41%,artikujt prej guri,allçie dhe produktet të qeramikës e qelqit 5.17%,kafshët të gjalla produktet me origjinë kafshe 4.93%,mjetet e transportit 4.72%,plastikë,gomë dhe artikuj prej tyre 4% etj.

Të dhënat janë të paraqitura sipas grup produkteve në përqindje në mënyrë grafike(në faqen 10.Grafikoni nr. 2).

Grafikoni nr. 1

Grafikoni 2.

T-6 EKSPORTI DHE IMPORTI SIPAS VENDEVE 2003, 2004

(në 000 €)

Vendi	Eksporti				Importi			
	2003		2004		2003		2004	
	Vlera	%	Vlera	%	Vlera	%	Vlera	%
Austria	1354	3.8	947	1.7	31802	3.3	27650	2.6
Belgjika	0	0.0	9	0.0	4229	0.4	5504	0.5
Britania e madhe	147	0.4	636	1.1	6843	0.7	11112	1.0
Danimarka	0	0.0	7	0.0	12323	1.3	1993	0.2
Franca	6	0.0	164	0.3	12323	1.3	23076	2.2
Gjermania	3793	10.6	3262	5.8	54123	5.6	78247	7.4
Greqia	1776	5.0	4262	7.5	72905	7.5	68515	6.4
Holanda	177	0.5	71	0.1	7868	0.8	10076	0.9
Hungaria	50	0.1	116	0.2	30629	3.1	19681	1.9
Irlanda	0	0.0	0	0.0	655	0.1	1684	0.2
Italia	6245	17.5	5536	9.8	35625	3.7	44525	4.2
Luksemburg	0	0.0	0	0.0	708	0.1	584	0.1
Polenia	33	0.1	0	0.0	3110	0.3	6304	0.6
Qipra	223	0.6	102	0.2	6439	0.7	2345	0.2
Republika çeke	5	0.0	6	0.0	2008	0.2	3294	0.3
Sllovakia	27	0.1	0	0.0	1826	0.2	4431	0.4
Sllovena	659	1.9	954	1.7	58958	6.1	56870	5.3
Spanja	0	0.0	3	0.0	7146	0.7	8534	0.8
Suedia	0	0.0	16	0.0	842	0.1	2033	0.2
Të tjera e BE_së	9	0.0	157	0.3	997	0.1	1686	0.2
25 vendet e BE_së	14504	40.7	16248	28.7	351359	36.1	378144	35.6
Shqipëria	1798	5.0	1793	3.2	8996	0.9	20237	1.9
Maqedonia	6945	19.5	9641	17.0	141735	14.6	149218	14.0
Serbia & Mali i zi	6754	19.0	10060	17.8	156410	16.1	161281	15.2
Turqia	1734	4.9	2867	5.1	91739	9.4	86798	8.2
Zvicra	94	0.3	128	0.2	12976	1.3	16190	1.5
Bosna dhe Hercegovina	839	2.4	1503	2.7	18361	1.9	12845	1.2
Bullgaria	180	0.5	362	0.6	42607	4.4	42096	4.0
Kroacia	1833	5.1	513	0.9	35155	3.6	25120	2.4
Ukraina	5	0.0	0	0.0	10187	1.0	10884	1.0
SHBA	12	0.0	1	0.0	14431	1.5	16979	1.6
Brazili	0	0.0	0	0.0	8420	0.9	21550	2.0
Japonia	0	0.0	0	0.0	5649	0.6	8101	0.8
Kina	0	0.0	0	0.0	16182	1.7	34265	3.2
Të tjera	923	2.6	13451	23.8	59058	6.1	79639	7.5
Gjithsej	35621	100.0	56567	100.0	973265	100.0	1063347	100.0

Sipas të dhënave nga tabela më së shumti kemi import nga Serbia e Mali i zi 15.2%, Maqedonia 14%, Turqia 8.2%, Bullgaria 4% e më tutje.

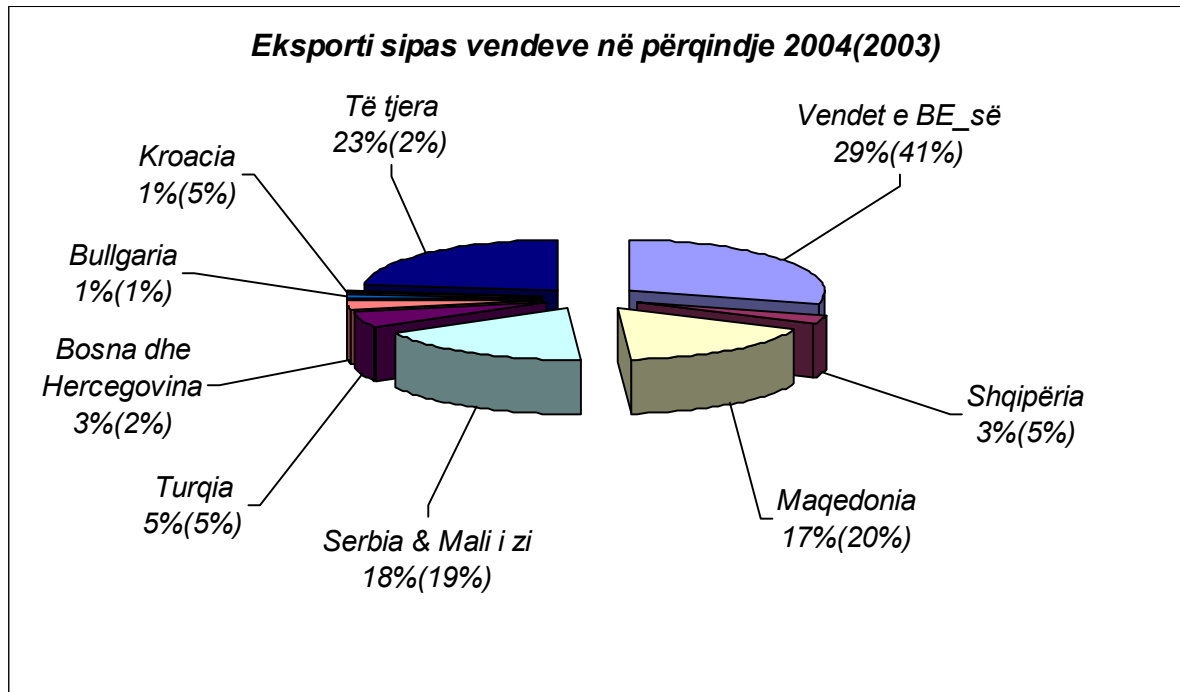
Bashkimi Evropian 35.6% bënë pjesë në importin e gjithëmbarshtëm të vendit tonë tue fillue nga Gjermania 7.4%, Greqia 6.4%, Sllovenia 5.3%, Italia 4.2%, Austria 2.6% e më tutje.

Vendi ynë eksporton më së shumti siqë po shifet nga të dhënat poashtu në Serbi e Malë të zi 17.8%, Maqedoni 17%, Turqi 5.1%, Shqipëri 3.2% e më tutje.

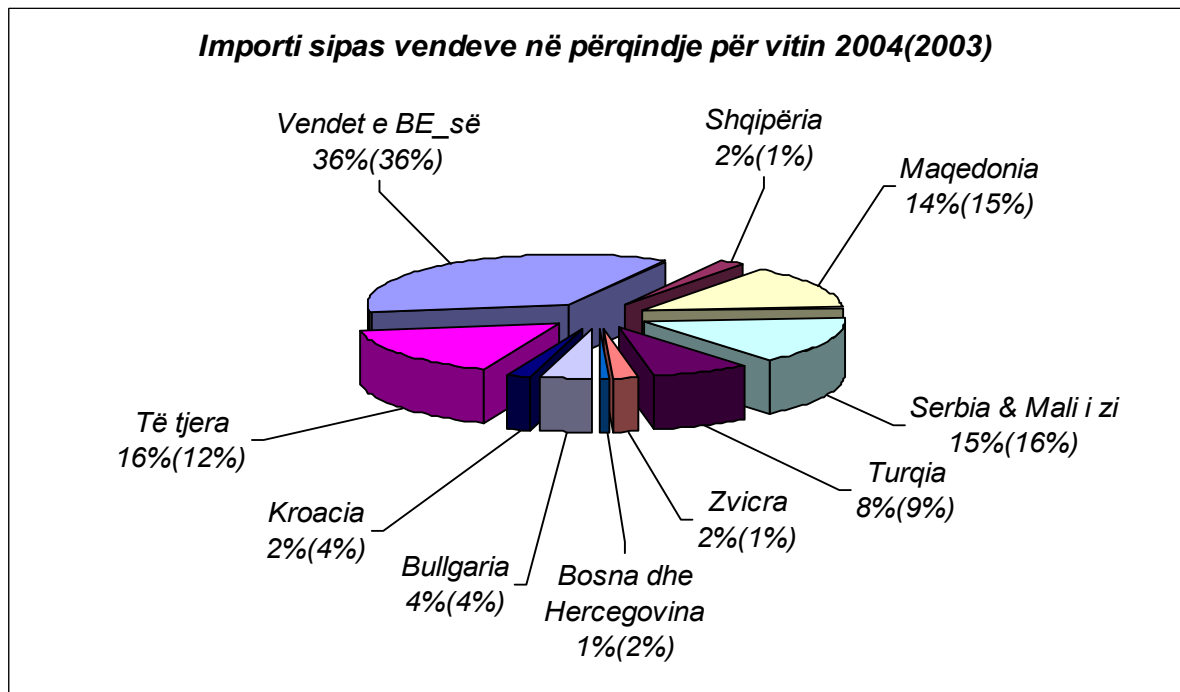
Bashkimi Evropian 28.7% bënë pjesë në eksportin e gjithëmbarshtëm të vendit tonë në Gjermani 7.4%, Greqi 6.4%,Itali 4.2%,Austri 2.6% e më tutje.

Disa të dhëna i kemi paraqitur edhe në mënyrë grafike në faqen 12 (Grafikoni 1,Grafikoni 2.)

Grafikoni 1.

Grafikoni 2.

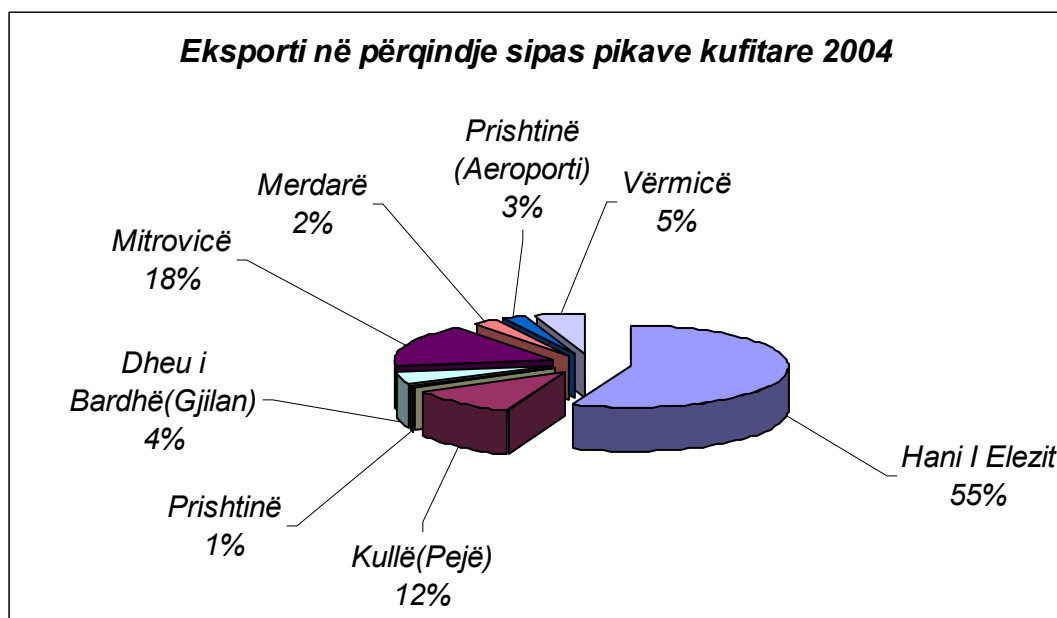
T-7 EKSPORTI SIPAS PIKAVE KUFITARE PËR VITIN 2004

(në 000)

Pikat kufitare	TM1	TM2	TM3	TM4	Gjithsej	
					Vlera	%
Hani I Elezit	6459	8660	7282	9199	31600	55.86
Kullë(Pejë)	1281	1573	2037	1629	6520	11.53
Prishtinë	0	0	258	306	564	1.00
Dheu i Bardhë(Gjilan)	182	395	700	1023	2300	4.07
Mitrovicë	562	435	624	8295	9916	17.53
Merdarë(Podujevë)	87	320	471	483	1361	2.41
Prishtinë (Aeroporti)	25	89	347	1020	1481	2.62
Vërmicë	554	621	853	795	2823	4.99
Muqibabë(Gjilan)	0	0	0	2	2	0.00
Gjithsej	9150	12093	12572	22752	56567	100.00

Më së shumti kemi eksportuar mallra për mes pikës kufitare të Hanit të Elezit 55.86% pas kësaj renditet Mitrovica 17.53%, Kulla 11.53, Vërmica 4.99%, Dheu i Bardhë 4.07% e kështu me radhë.

Këto të dhëna i kemi paraqitur edhe në mënyrë grafike si më poshtë.

T-8 IMPORTI SIPAS PIKAVE KUFITARE 2004

(në 000)

Pikat kufitare	TM1	TM2	TM3	TM4	Gjithsej	
					Vlera	%
Hani I Elezit	97588	133510	114005	176449	521552	49.05
Kullë(Pejë)	39897	51616	58870	62764	213147	20.04
Prishtinë	10319	11517	21291	23048	66175	6.22
Dheu i Bardhë(Gjilan)	7752	11566	9219	7909	36446	3.43
Mitrovicë	9863	15208	24382	17274	66727	6.28
Merdarë(Podujevë)	8916	12332	15436	9766	46450	4.37
Prishtinë (Aeroporti)	3890	4038	4076	7822	19826	1.86
Vërmicë	13412	14475	18383	27583	73853	6.95
Energji Elektrike	9293	970	4515	4393	19171	1.80
Gjithsej	200930	255232	270177	337008	1063347	100.00

Më së shumti kemi importuar mallra përmes pikës kufitare të Hanit të Elezit 49.05% pas kësaj vjen Kulla 20.04%, Vërmica 6.95%, Mitrovica 6.28%, Prishtina 6.22%, Merdarë 4.37%, ,Dheu i Bardhë 3.43%, Aeroporti 1.86% si dhe Energjia elktrike me 1.80% e cila nuk shkonë nepërmjetë doganës.

Këto të dhëna i kemi paraqitur edhe në mënyrë grafike si më poshtë

